31972L0166

2.2.1972. EIROPAS KOPIENU OFICIĀLAIS VĒSTNESIS L 103/1

PADOMES DIREKTĪVA

(1972. gada 24. aprīlis)

par dalībvalstu tiesību aktu tuvināšanu attiecībā uz civiltiesiskās atbildības apdrošināšanu saistībā ar mehānisko transportlīdzekļu izmantošanu un attiecībā uz kontroli saistībā ar pienākumu apdrošināt šādu atbildību

(72/166/EEK)

EIROPAS KOPIENU PADOME,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas kopienas dibināšanas līgumu, un jo īpaši tā 100. pantu,

ņemot vērā Komisijas priekšlikumu,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta atzinumu,

ņemot vērā Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu,

tā kā Līguma mērķis ir izveidot kopējo tirgu, kurš būtībā ir līdzīgs vietējam tirgum, un tā kā viens no pamatnosacījumiem, lai to sasniegtu, ir tas, ka jārada brīva preču un personu aprite;

tā kā vienīgais mērķis, kura dēļ veic robežkontroli attiecībā uz transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas segumu, ir aizsargāt to personu intereses, kas var būt cietušie negadījumos, ko izraisījuši šādi transportlīdzekļi; tā kā šādu robežkontroli izraisa valstu prasību atšķirības;

tā kā šīs atšķirības var kavēt transportlīdzekļu un personu brīvu pārvietošanos Kopienā; tā kā šīs atšķirības tieši ietekmē kopējā tirgus izveidi un darbību;

tā kā Komisijas 1968. gada 21. jūnija ieteikums par to ceļotāju muitas kontroli, kas šķērso Kopienas iekšējās robežas, aicina dalībvalstis kontrolēt ceļotājus un viņu mehāniskos transportlīdzekļus tikai ārkārtējos apstākļos un novākt fiziskos šķēršļus muitas posteņos;

tā kā ir vēlams, lai dalībvalstu iedzīvotāji pilnīgāk apzinātos kopējā tirgus esamību, un tādēļ būtu jāveic turpmāki pasākumi, lai liberalizētu noteikumus par personu un transportlīdzekļu pārvietošanos starp dalībvalstīm; tā kā šādu pasākumu vajadzību atkārtoti ir uzsvēruši Eiropas Parlamenta locekļi;

tā kā šādi mīkstinot noteikumus par ceļotāju pārvietošanos, veikta nākamā darbība, lai savstarpēji atvērtu dalībvalstu tirgu un radītu vietējam tirgum līdzīgus apstākļus;

tā kā zaļo karšu kontroles atcelšanu transportlīdzekļiem, kas parasti atrodas kādā dalībvalstī un iebrauc citas dalībvalsts teritorijā, var nodrošināt nolīgums starp sešu valstu apdrošināšanas apvienībām, ar kuru katra valsts apvienība garantētu kompensāciju saskaņā ar savu tiesību aktu noteikumiem, kas dod tiesības uz kompensāciju par jebkādiem zaudējumiem vai miesas bojājumiem, kurus tās teritorijā izraisījis kāds no šiem transportlīdzekļiem, neatkarīgi no tā, vai tas bijis apdrošināts;

tā kā šāds garantijas līgums paredz to, ka visi Kopienas mehāniskie transportlīdzekļi, kas pārvietojas Kopienas teritorijā, ir apdrošināti; tā kā katras dalībvalsts tiesību aktiem tādēļ būtu jāparedz transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātā apdrošināšana, kas ir derīga visā Kopienas teritorijā; tā kā šādi valsts tiesību akti tomēr var paredzēt atbrīvojumus konkrētām personām un dažu veidu transportlīdzekļiem;

tā kā sistēmu, kas paredzēta šajā direktīvā, varētu attiecināt arī uz transportlīdzekļiem, kuri parasti atrodas trešo valstu teritorijā, attiecībā uz kurām ir līdzīgs līgums, ko noslēgušas sešu dalībvalstu apvienības,

IR PIEŅĒMUSI ŠO DIREKTĪVU.

1. pants

Šajā direktīvā:

1) "transportlīdzeklis" ir jebkurš mehāniskais transportlīdzeklis, kas paredzēts braukšanai pa sauszemi un ko dzen uz priekšu mehāniskā enerģija, un kas nav sliežu transports, un jebkurš treilers, neatkarīgi no tā, vai ir piekabināts;

2) "cietusī persona" ir ikviena persona, kam ir tiesības uz kompensāciju par jebkādiem zaudējumiem vai miesas bojājumiem, kurus izraisījis transportlīdzeklis;

3) "valsts apdrošinātāju apvienība" ir profesionāla organizācija, kas izveidota saskaņā ar Apvienoto Nāciju Organizācijas Eiropas Ekonomikas komisijas Iekšzemes transporta komitejas Autotransporta apakškomitejas 1949. gada 25. janvārī pieņemto 5. ieteikumu un kas apvieno apdrošināšanas sabiedrības, kurām valstī ir atļauts veikt transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības apdrošināšanu;

4) "teritorija, kur transportlīdzeklis parasti atrodas" ir:

— tās valsts teritorija, kurā transportlīdzeklis ir reģistrēts, vai

— ja kāda veida transportlīdzeklis nav jāreģistrē, bet transportlīdzeklim ir apdrošināšanas uzlīme vai reģistrācijas numura zīmei analoga atšķirības zīme, tad tās valsts teritorija, kurā ir izsniegta apdrošināšanas uzlīme vai zīme, vai

— ja kāda veida transportlīdzeklim nav nepieciešama ne reģistrācijas numura zīme, ne apdrošināšanas uzlīme, ne atšķirības zīme, tad tās valsts teritorija, kurā pastāvīgi dzīvo transportlīdzekļa īpašnieks vai tiesīgais lietotājs;

5) "zaļā karte" ir starptautiska apdrošināšanas apliecība, kas izdota valsts apdrošināšanas apvienības vārdā saskaņā ar Apvienoto Nāciju Organizācijas Eiropas Ekonomikas komisijas Iekšzemes transporta komitejas Autotransporta apakškomitejas 1949. gada 25. janvārī pieņemto 5. ieteikumu.

2. pants

1. Dalībvalstis atturas kontrolēt to, vai ir veikta civiltiesiskās atbildības apdrošināšana attiecībā uz transportlīdzekļiem, kuri parasti atrodas citas dalībvalsts teritorijā.

Tāpat dalībvalstis atturas kontrolēt to, vai ir veikta šāda apdrošināšana attiecībā uz transportlīdzekļiem, kuri parasti atrodas trešās valsts teritorijā, un iebrauc to teritorijās no citas dalībvalsts teritorijas. Dalībvalstis tomēr var veikt pārbaudes izlases kārtā.

2. Attiecībā uz transportlīdzekļiem, kas parasti atrodas dalībvalsts teritorijā, šīs direktīvas noteikumi, izņemot 3. un 4. pantu, stājas spēkā:

— pēc tam, kad ir noslēgts līgums starp sešām valstu apdrošināšanas apvienībām, atbilstīgi noteikumiem, ar kādiem katra valsts apvienība saskaņā ar attiecīgās valsts tiesību aktiem par obligāto apdrošināšanu garantē prasījumu nokārtošanu attiecībā uz negadījumiem, ko tās valsts teritorijā izraisījuši transportlīdzekļi, kuri parasti atrodas citas dalībvalsts teritorijā, neatkarīgi no tā, vai šie transportlīdzekļi ir apdrošināti;

— Komisijas noteiktajā dienā pēc tam, kad ciešā sadarbībā ar dalībvalstīm ir noskaidrots, ka minētais līgums ir noslēgts;

— uz līguma spēkā esamības laiku.

3. pants

1. Katra dalībvalsts, ievērojot 4. pantu, veic visus vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu to, ka civiltiesiskā atbildība par to transportlīdzekļu lietošanu, kas parasti atrodas tās teritorijā, ir apdrošināta. Sedzamās atbildības apjomu un apdrošināšanas seguma noteikumus nosaka, pamatojoties uz tā apmēriem.

2. Katra dalībvalsts veic visus vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu to, ka apdrošināšanas līgums attiecas arī uz:

— jebkuriem zaudējumiem vai miesas bojājumiem, kas izraisīti citu dalībvalstu teritorijā, saskaņā ar šo valstu tiesību aktiem;

— jebkuriem zaudējumiem vai miesas bojājumiem, ko guvuši dalībvalstu pilsoņi tiešā braucienā starp divām teritorijām, kurās ir spēkā Eiropas Ekonomikas kopienas dibināšanas līgums, ja par šķērsoto teritoriju neatbild valsts apdrošinātāju apvienība; šajā gadījumā uz zaudējumiem vai miesas bojājumiem attiecas spēkā esošie noteikumi par obligāto apdrošināšanu dalībvalstī, kuras teritorijā transportlīdzeklis parasti atrodas.

4. pants

Dalībvalsts drīkst atkāpties no 3. panta attiecībā uz:

a) dažām fiziskām vai juridiskām personām, publiskām vai privātām personām; attiecīgā valsts sastāda šādu personu sarakstu un dara to zināmu pārējām dalībvalstīm un Komisijai.

Šī dalībvalsts veic attiecīgus pasākumus, lai nodrošinātu, ka tiek izmaksāta kompensācija par jebkādiem zaudējumiem vai miesas bojājumiem, kurus citu dalībvalstu teritorijā izraisījuši šo personu transportlīdzekļi. Ja nepiemēro 2. panta 2. punktā paredzēto procedūru, tad šī dalībvalsts izraugās tās iestādes vai struktūras tajā valstī, kur zaudējumi vai miesas bojājumi ir radušies, kuras atbild par kompensāciju cietušajām pusēm saskaņā ar tās valsts tiesību aktiem. Tā informē Komisiju un pārējās dalībvalstis par veiktajiem pasākumiem;

b) dažu veidu transportlīdzekļiem vai konkrētiem transportlīdzekļiem ar speciālu zīmi; attiecīgā valsts sastāda šādu transportlīdzekļu veidu sarakstu un dara to zināmu pārējām dalībvalstīm un Komisijai.

Šajā gadījumā pārējās dalībvalstis saglabā tiesības pieprasīt, lai tāda transportlīdzekļa izmantotājam, iebraucot šo valstu teritorijā, būtu derīga zaļā karte vai viņš pie robežas noslēgtu apdrošināšanas līgumu, kas atbilst attiecīgās dalībvalsts prasībām.

5. pants

Katra dalībvalsts nodrošina, ka gadījumā, ja negadījumu tās teritorijā izraisījis transportlīdzeklis, kas parasti atrodas citas dalībvalsts teritorijā, neatkarīgi no 2. panta 2. punktā minētajiem pienākumiem valsts apdrošinātāju apvienība iegūst informāciju:

— par teritoriju, kurā transportlīdzeklis parasti atrodas, un tā reģistrācijas numura zīmi, ja tāda ir;

— ciktāl iespējams, par tiem datiem, kas attiecas uz transportlīdzekļa apdrošināšanu un parasti norādīti transportlīdzekļa īpašnieka vai tiesīgā lietotāja zaļajā kartē, un tādā apjomā, kādā šie dati noteikti dalībvalstī, kuras teritorijā transportlīdzeklis parasti atrodas.

Katra dalībvalsts arī nodrošina, ka apvienība sniedz šo informāciju tās valsts apdrošinātāju apvienībai, kuras teritorijā transportlīdzeklis parasti atrodas.

6. pants

Katra dalībvalsts veic visus vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka tās teritorijā netiek lietoti transportlīdzekļi, kas parasti atrodas trešās valsts teritorijā vai dalībvalsts teritorijā ārpus Eiropas un iebrauc teritorijā, kurā ir spēkā Eiropas Ekonomikas kopienas dibināšanas līgums, ja vien saskaņā ar dažādu dalībvalstu tiesību aktu prasībām teritorijā, kurā ir spēkā Eiropas Ekonomikas kopienas dibināšanas līgums, uz šo transportlīdzekļu izraisītiem zaudējumiem vai miesas bojājumiem neattiecas transportlīdzekļu lietošanas civiltiesiskās atbildības obligātā apdrošināšana.

7. pants

1. Katram transportlīdzeklim, kas parasti atrodas trešās valsts teritorijā vai dalībvalsts teritorijā ārpus Eiropas, pirms iebraukšanas teritorijā, kurā ir spēkā Eiropas Ekonomikas kopienas dibināšanas līgums, jābūt vai nu derīgai zaļajai kartei, vai pie robežas noslēgtas apdrošināšanas apliecībai, kuras apliecina, ka transportlīdzeklis ir apdrošināts saskaņā ar 6. pantu.

2. Tomēr transportlīdzekļi, kas parasti atrodas trešā valstī, uzskatāmi par transportlīdzekļiem, kuri parasti atrodas Kopienā, ja visu dalībvalstu valsts apvienības, katra saskaņā ar savas valsts tiesību aktiem par obligāto apdrošināšanu, solidāri garantē prasījumu nokārtošanu attiecībā uz šo transportlīdzekļu izraisītiem negadījumiem savas valsts teritorijā.

3. Pēc tam, kad ciešā sadarbībā ar dalībvalstīm ir noskaidrots, ka iepriekšējā punktā minētās saistības ir pieņemtas, Komisija nosaka, no kuras dienas un kuru veidu transportlīdzekļiem dalībvalstis vairs neprasa uzrādīt 1. punktā minētos dokumentus.

8. pants

Dalībvalstīs līdz 1973. gada 31. decembrim stājas spēkā vajadzīgie pasākumi, lai īstenotu šo direktīvu, un par šiem pasākumiem tās tūlīt informē Komisiju.

9. pants

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm.

Briselē, 1972. gada 24. aprīlī

Padomes vārdā —

priekšsēdētājs

G. THORN